

Ivan Bona-Bolica

OPIS ZALJEVA
I GRADA KOTORA

Nakladnik
MATICA HRVATSKA
OGRANAK
DUBROVNIK

Hrvatsko pjesništvo Boke Kotorske - Ivan Bona - Bolica (Ioannes Bona de Bolicis) "Opis zaliva i grada Kotora"

Ivan -Bona Bolica

Projekt Digitalna antologija "Hrvatsko pjesništvo Boke Kotorske" financiran je iz sredstava Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava Crne Gore
Autor projekta: Dijana Milošević
Projekt je podržan od Hrvatskog nacionalnog vijeća Crne Gore

Nakladnik
MATICA HRVATSKA - OGRANAK DUBROVNIK
Za nakladnika
Ivana Burđelez
Korektori
Anamarija i Luko Paljetak

Ivan Bona-Bolica
Ioannes Bona de Bolicis

OPIS
ZALJEVA I GRADA KOTORA

DESCRIPTIO
SINUS ET URBIS ASCRIVIENSIS

S latinskog slobodno preveo
Relja Seferović
Metru izvornika prilagodio
Luko Paljetak

Matica hrvatska - Ogranak Dubrovnik
Dubrovnik, 2010.

OPIS
ZALJEVA I GRADA KOTORA¹

od
Ivana Bone de Bolicisa

za
Iliju Zagurića
sugrađanina svoga.

¹ Askrivski grad, tj. Ascrivium, pravilno Acruvium, ili Catharus.

Ilirske Muze koje svetinje Kotora starca,
 Rijeke i padinu Vrmca² i stisnute doline
 Čuvate, nek mi bude slobodno vašim što darom
 Položaj dòmovine opisah, nebeska brda
 Iznad nje i okò nje, obale krivudave,
 Risansku luku i same pličine što dugim ih putom
 Uskoro prima takmac vjetrima, široki Jadran
 Nek mi je slobodno što vas, Božice, vodih po stijenju
 Strmom, kroz okuke same i šuplje hridi i strašne
 Pustare Lovćena³ i od snijega bijele vrhunce
 Što ih nedòstupne želim iskušat mladošću smjelom.
 Al' nek ni tēbe ne mrzi, Zagúroviću*, uz dio
 Našega posla što si pristao, otkrivši tajni
 Prolaz nam sigurni kojim dâ se ta iskušat staza.
 Tebe, naime, stazam poznatim i vještinom
 Tebi poznatom vodi sam otac Hermes i Muze
 Plješću ti, lovorom reseć' posvećeno ti čelo.
 Zaljev u òsami je dalekoj, kojim se Jadran
 Okreće valovima istočnim, grizući žale
 Ilirske, dulji òd svih, najljepši, što ga zovu
 Risanski⁴; tu na prvom pragu, na samom ždrijelu
 Nà lijevo dalje dižu zidine⁵ se grada
 Što ga je nekoć uz loša znamenja ondje herceg⁶
 Osnovao i dao ime mu Herceg-Novì.
 Jao, kolike čete, kolike bojeve vidje
 Taj grad, kolike Iliri Turcima pokolje nekoć
 Nàniješe, a Turci njima i španjolskoj vojsci!
 Ili kad hercega Mehmed ìstjera s obala ovih,
 Il' kad topùzlije, nakon toga⁷, i očinske sablje,
 Car i Mlečani ù bijeg natjeraše Turke.
 Ili kad uskoro snage španjolske Barbarossa⁸
 Izbaci i ù grad osmanske stjegove vrati.

² Verminus, brdo, tal. Vermano, sl. Vrmac

³ Leftenus, tal. »monte sella«, Lovćen, blizu Kotora

* Ilija Zagurović, pjesnik, Bonin sestrić

⁴ Sinus Rizonicus, tal. Bocche di Cattaro.

⁵ Utvrda Castrì novi, pučki Herceg-Novì.

⁶ Herceg tj. Stjepan Kosača, vojvoda Sv. Save

⁷ 1538. godine.

⁸ Hajrudin crvenobradi, pravilno Hair-Eddin Barbarossa, glavni zapovjednik osmanskog brodovlja 1539.

Nedalèko odávde u pravilnom pak redu

Dižu hladòvite se plänine, pašnjaci⁹ vedri
Smiju se, pašnjaci koje raònik turskog pluga
Siječe i, prèbogati Svibnju, na poljima širnim
Traže te, dok na strànput i dòlinu se ne svedu.

Njome sjeverac zvekće oružjem žestokim odveć.

Rijeka je Risan i tvrða¹⁰ tu po tekùćici¹¹ zvana,
Koja pak tragove grada velikog čuva, po kojem
Naši su preci zaljev nazvali, sjedište nekoć
Teute¹², nakon što kob joj okrutna ugrabi njena
Agrona¹³, te joj sreće nesta. A usred mora
Odmah se jedan pa drugi otočić diže, ovog
Djevica¹⁴ čuva i Majka, a onog čvrstim svojim
Kopljem na konju ratnik koji je tu dovedèn,¹⁵

I poput aonskih nekoć labuda koji rastu

Kroz modrine Meàndra, ili pliçinā, ili

Kaistra možda, val se najveći izdaljeg javlja

Nasuprot njima tu se pomorski diže Perast¹⁶

Podnožje brda što zá se ìzabra i planinski

Kamen i nà obali sjedište smjesti svoje.

Odavde zatim prema sjeveru na istòku

Velebnog brda Risan vidi se, dok se ne vežu

S ugodnim poljima Ljute¹⁷ i njive Dòbrote¹⁸ dirnu.

Potez taj lijevog boka, ta mjesta sve su luke

Luštica brdo desno, kamènito i strmo.

Okreće se istòku vođeno dugim¹⁹ redom

Braće što tad u nizu dižu se tankim vrhom

Do sjenòvitih gordih vrhúnaca što munje

Pališe često ih, što se Keraunija zovu.

Krivùdava ali dolina i visoravan²⁰ ga siječe,

⁹ Uz sv. Petra u bijelom. pučki Bianca (Bijela)

¹⁰ Vidjeti Strabona, Ptolomeja, Plinija itd.

¹¹ Vidjeti Polibija

¹² Teuta, kraljica Ilira

¹³ Kralj Ilirika, Teutin suprug

¹⁴ Otočić na kojem je crkva nazvana Blažene djevice Marije od otočića, pučki de Scarpello

¹⁵ Otočić na kojem je crkva Sv. Đurđa, gdje je nekoć i samostan Sv. Benedikta

¹⁶ Pučki Perasto u podnožju brda pučki zvanog Monte Cavallo i Monte Cassone.

¹⁷ Dulcidija, sada Ljuta, ravno ka sv. Petru

¹⁸ Bona, tj. posjedi, Dobrota Kotorana..

¹⁹ Lješević

²⁰ Pučki Pianura di Cattaro, (koterska zaravan)

Mjesta i polja što se pružaju, a dalèko
 Buntovna uzdignuta odgovara im Župa²¹
 Na suncu jutarnjem: s južne naime strane siječe
 I posred zaljeva Vrmac, lovorom obraslo brdo,
 Nudi se, koje se pravim putom pruža do brdā
 S lijeve strane i jedva uzak mornarima prolaz²²
 Ostavlja ono, baš kao i otvorenom moru.

Luštica polegnuta dalje je, suprot, na zapad.

Diže sred valova morskih, dākako, sjedište se
 Otaca s cokulama²³ drvenim, ugodno vrlo.
 Tik uza nj iz ugodnog mora iskače bogat otok²⁴
 Gdje četa konjanika noću na straži bdije
 Čuvajuć' od dušmana suprotno široko polje
 Stranom pak kojom tu šuplje brdo pličine sinje
 Stišće, a zatvara svoje stjenovita pustara k jugu
 Redaju dvije se male crkvice Kristove Majke
 Uskoro jedna òd njih tu daje smjer za luku
 Koja je okrenuta na istok i na zaljev
 Vrmca što gleda na Perast i na livade koje
 Bliske su njemu, te sela prigradska Kotoru gradu
 Zatvara, dok odātle pa naprijed grad Kotor
 Ka zavojitim onim okukama se širi
 Široka morska ravan, široka pūčina tu je,
 Brdo pak ūz nju, ovdje i ondje, i krivudava
 Obala koja ti tako nē da da možeš odmah
 Cijeli grad vidjet. Prvo pogledu navrh brda
 Nudi se tvrđa, ona prva došljake gleda
 Dajući gradu širòko znak o onim što stižu.
 Mala je stanka, ali cijeli se grad tada vidi,
 Nikakve zapreke nema da možeš vidjet dakàko
 I sve zidine grada i kule i krovove kuća.
 Otud i tristo²⁵ lađa i brojne turske čete
 Bezbožni nekoć bijes je nà našu potako štetu,
 Nakon što zidine Herceg-Novog razoriše, ali
 Preko im nije dano ni da koraknu ni da
 Veslima mogu sjeći valove. Što, Barbarossa,

²¹ Pučki Carbalia, drevna zajednica de Gripulis, Grbalj

²² Tjesnac delle Catene-Verige

²³ Otočić na kojem je crkva Blažene djevice Marije i samostan nekoć Sv. Benedikta, a zatim nebeskih kanonika, potom reda Male braće Sv. Frana - pravilno Madonna degli Stradioti

²⁴ Otok Sv. Gabrijela, talijanski dell' Arcangelo degli Stradioti

²⁵ 1539. godine

Pripremaš čete, što za bojeve lađe? Zalud
 Naprežeš tòliku vojsku, vjetrima pružaš jedra.
 Kotor Sulèjmanova oružja se, ni bitke
 Ne plaši, ù rat da tim te ne izazòve: eno
 Sumporom potpaljena sulica leti i traži
 Iz dalèka i tebe i tvoju lađu. Dalèko
 Neka je strah, ako volja pripremi ruku za bitku.
 Dakle, nakon što tu se došlo, mitnica s lijeva,
 Zatim²⁶ Ilija slijedi, vatrenim kolima nošen
 Nà nebo²⁷, sjedeć' na hridi što nad tjesnàcem strši.
 Dokle pak, Luštico²⁸, tvoje, kojom ću pjesmom opisat
 Šume i pašnjake one i bujne trave, polja?
 Kako će, Vrmče, kako, Orpine, sad se dati
 Hvale za livade te i pašnjake, što tolike
 Izvore, rijeke i vâle sàstavi ti mi skladno?
 Tu su brežuljci Bakhu dragi, tu cvjetna su sela,
 Tu je Cereri zemlja najdraža plodna, i stablo
 Svàkovrsno, tu dugo napasa se stado
 Četverònogo svake vrste, pùčina ribā
 Puna je, ljetnikovci tu su i sela; dio
 Obala podno brda, okolo drugi, dio
 Vrhunce drži, ova šume i brloge traži.
 Ali već luke, kule i ziđe i krovovi gradski
 Zovu me, zove Lovćen s velebnim svojim vrhom,
 Pećine šuplje me zovu i strme pustare brda
 Peštigrada²⁹ što blizu Kotora nalazi se.
 Zato me, o draga četo, božice moje Muze,
 Prijevojima dok hodam visokim i po stijenju
 Negostoljubivome, vodite, siguran put mi
 Pružite kojim ću na strmòglava brda se popet.
 Ponajprije, grad leži u samom podnožju brda,
 Stisnut uz mòre, brdo imena nema, a grad se
 Naziva Kotor. Na vrhu brda se diže kula³⁰
 Visoka, njeno pak brdo opasuju zidine njene.
 Ispred grada se pruža široko polje i brda
 Sjenovita, zakrivljena luka mu je, gdje ljutnju
 Svu i vjetrova dah utišavaju prèmirne vode,

²⁶ Crkva sv. Mateja iz Dobrote

²⁷ Crkva sv. Ilije proroka

²⁸ Pohvala, plodnost, ugoda kotorskog polja

²⁹ Brdo Peštigrad

³⁰ Pučki Castello di S. Giovanni

Bijes ne puštajuć' kakav, u sigurnom mirujuć' logu.

Nižu se prigradska sela. Ovo prisvaja sebi

Bog vina Bakh, a ono Pomona, božica voća.

Uskoro brda blizanci tankim vrsima ližu

Zvijezde, zauzima Lovćen lijevo krilo grada,

Peštigrad desno, òd njih nije viša Osa,

Ni Rodopa ni glava visokih Apenini.

Špilja je golema usred Lovćena, širne šupljine,

Visoki vrh³¹ odasvud zaprema strmo sljeme.

Odatle se, dok sjediš, vidi nà sve strane,

Dakako, Krf je ondje, onamo epirske stijene,

Skadarsko jezero zatim s valima zapjenjenim.

Peštigrad puno je niži, kojem na leđima sjedi

Golema stijena te ti izgleda da će sad pasti.

Ràsječene okò njih lîti i pustare gole

Stoje i oštra hrid s odsječnim kamenjem posvud.

Čini se ipak da prezret ne smije ta se strahota

Grad jer zatvara ona pa se ne boji ni jednog

Neprijatelja niti ikakva napada ratnog.

Nasuprot sjènotvorni Vrmac sjedi i onoliko

Niži od Peštigrada je ili od najvišeg vrha

Lovćena, on toliko sjenovitiji je i mnogo

Plodniji, kraseći se široko svojim liščem.

Nastambe nà obali³² oci su cokolànti

Osnovali i crkvu gdje oltar Blaženoj Djevi

Stoji i kupola hrama uzvišenog, kog valja

Štovati, strši, od parskog mramora, novo djelo.

Lijući slatke vode te trskom i zelenim tokom

Opasav' glavu izvor Puč³³ je izbio ovdje

Gdjeno se, da ga crpi, čitav grad okuplja uvijek,

U tom pak međusobno se natječu djevojke nježne.

Mravi što skupljaju žito jednako tako ne žure,

Û četi dugoj dok novo zà zimu spremaju zrnje,

Jedni dolaze, drugi se vraćaju s teretom, vedro.

Odavde družba svetog serafskog oca, Mala

Braća se, pobožnom trubom, srušene krovove sprema

Pòd gradom podić, po druđi put³⁴ smjestit sjedište svoje

Jož, u kolikoj mjeri nekoć nam divljao nije

³¹ Pučki Žiljev kamen

³² Hram sv. Bernardina isamostan fratara istog Reda

³³ Pučki Il Pozzo, pravilno od Puteos, Puč

³⁴ Hram sv. Frana i samostan fratara istog Reda

Nasrtaj i bijes rata: desno i lijevo sveti
 Hramovi leže, s biljem posjèčenim svi vrti,
 Kuća ni jedna ispred grada ne òstade tad.³⁵
 Trokutast oblik grada uskom se zatvara brazdom
 Koja na sjever gleda, tu oplakuje brazdu
 Rijeka Skord³⁶, kao da komad Sikionove kože
 Veže, tu mnoštvo kula, zaklona ratnih, leži
 I nove zidine se, utvrde nove dižu.³⁷
 Prema istòku Gurd je oplakuje, nemirna rijeka³⁸
 Koja iz Lovcena brda nestašna teče u more,
 Gurd, ljubav Nimfā i zadnja briga Doridā gdje laki
 Kor Nereidā i nimfa Kimòdoka mokrē kosē
 I Galatēja bi se zelena htjela okupat.
 Visoke kule svuda opasuju zidine grada
 Golema kapija³⁹ luku otvara, zatvara morsku
 Obalu koja niska krivuda prostranim rubom.
 Katkad u dugom redu tu vidiš stotinu lađa,
 Donose raznu robu iz dalekoga svijeta,
 Bakhova slatka pića i hrpe pšenice, hrpe
 Ječma i prosa k tome donose one nama.
 Građani tu se kùpe žureći k visokom sudu
 Jednakom mjerom gdje knez i oci izriču prāvo
 (Bijes i srdžba tu vlada i tuga), u velikoj strci
 Žamore visoke ove klupe dok snažno viče
 Parničar jedan, a drugi odgovara njemu.
 Onom tko uđe ù grad širok se otvara prostor
 Kojem stražari pristup čuvaju, sprijeda stoji
 Kneževa palača zlatna,⁴⁰ kurija pritišće s desna,
 Kvestorova pak stoji palača s lijeve strane.
 Prislonjena je ondje i kuća zapovjednika
 Vojnikā s bedemā grada, s trijemovima se dižu
 Atriji zavojiti, zvoni⁴¹ tu onaj što vrijeme
 Određuje kad vrše poslovi se i dijeli
 Sate noćne, dalèko zove, dalèko se čuje,
 A sebe ne može čuti, nit' išta osjeća ondje

³⁵ Radi sigurnosti grada porušene su zgrade u predgrađu

³⁶ Lo Scurda, rijeka

³⁷ Utvrda Bembo

³⁸ Rijeka Gurtus, od Gurgitem, De Gortichio

³⁹ Porta della marina

⁴⁰ Knežev dvor i druge javne zgrade

⁴¹ Zvonik, pučki La Torre dell'orologio

Gdje tuče tollko puta ponavljaću' udarac ranjiv.
 Nisam dokon nabrajat ulice niti ceste
 Popločene, ni način kojim razrješuju one
 Putokaze na raskrižjima, ni skladišta robe.
 Dosta nek bude otaca obgrlit krovove, svete
 Hramove. Naime, tko bi mogao sve to u kratkom.
 Izreći stihu? Dakle: prvi je alfejski porod⁴²
 Koji ti hramove nudi, ako nastaviš ići
 K poljani svetog oca, velika zvijezda mora,
 Patarski junak⁴³ bliži žrtvenik prisvaja sebi.
 Uz njega djevica⁴⁴ sjedi i spustivši kosu niz leđa
 Raširene ti ruke i izbočene grudi
 Kazuje, unutrašnjost zatvarajući svog hrama.
 Odavde dalje se pruža široki trg, odàsvud
 Krovove strme vidiš i prvo hram veličanstven
 Tripunu⁴⁵ frigijskom posvećen kaže se ondje golem.
 Poduprt mramornim stupovljem trijem⁴⁶ se podiže desno
 Sipljivi često gdje starci se šeću i sastaju oci
 Te se tu državnim bave poslima ili sjede
 I jednòglasno sude na stolicama visòkim
 Narodu što još uvijek tragove drevne slobode
 Nosi; naime tiranu nikakvu podložan nije
 Bio taj grad, niti ikad trpio teško je ropstvo,
 Pò volji svojjoj sad stvari urediv' u sretnom redu⁴⁷
 Uživa, oružjem, silom nepobijeden, ni ratom,
 Ugodnu dokolicu pòd paskom krilatog lava.
 Usred poljane stoga visoki stoji stup,⁴⁸
 Na njega stjegove dužda i velikoga senata
 Dižemo Mlečani mi i veselo plješćemo svi im.
 Vidiš tu duge i vedre čete mladih i mnogih
 Staleža ljude. Trgovina tu veže robu
 Naizmjenično, tu se traži za valjan da novac
 Prodajna roba se nudi; napor svima je isti:
 Uz dizat vlastite stvari i više nego je pràvo.
 S druge pak strane hrama⁴⁹ pročelje kojem se sjaje

⁴² Crkva sv. Filipa i Jakova apostola, pučki San Giacomo de Loggia

⁴³ San Nicolò dei marinieri ili Della Marinezza

⁴⁴ Sveta Agata

⁴⁵ Katedralna crkva sv. Tripuna

⁴⁶ Pučki Loggia pubblica

⁴⁷ To se zbilo 1420. godine

⁴⁸ Javni stup, također zvan hasta (koplje) i carrus (kola)

Zabati podignuti nà grčki način, desno
 I lijevo četvrtaste noseć' zvonike s vrhom
 Nalik na piramide, kojim vrhunce neba
 Visokog dotiču pritom odzvanjajući, zbore
 Pohvale naizmjenice, zahvalnim skladom, tebi
 Vrhovni Vladaru neba, i puk prizivaju Kristu.
 Tu u četiri kōraka svedeno u krug prostran
 Prvo u predvorje se ulazi, zatim na hrama
 Pragove presjajne koji odsijevaju kamenom parskim;
 Velebni hramovi tu su, bogati darovima
 Višnjim, izrezbarene svetaca slike u zlatu
 Blistavom, kamenje, kamen dvobojni što ga je drevna
 Starost oborila k zemlji. Teško je oslikane
 Likove, bjelokost, zlatom Numidana ukrašene
 Vrhove, zabate, krhkim prekrive staklom, opisat.
 Mramornu propovjedaonicu možeš tu vidjet,
 Dvostruko stubište ima, na dvostrukim pak stoji
 Stupovima, u srijedi čvrst kam obilazi ù krug
 S kojeg se tu i tãmo trostruki stupovi dižu
 Noseći krova vrh od mràmora, piramidi
 Nalik, na vršku joj sjedi kraljica gòjenacã
 Naoružana i plješće raširenih krila.
 Orgulje složene poput trske od zvučne mjedi
 Goleme, teške tad gledaj: svijećnjaci srebrni, zlatni
 Plamenònosni svuda blistajuć' vise o zlatnim.
 Kònopcima: unútra Tripuna⁵⁰ uzvišene
 Kost i pepeo sveti odijeva zlatna ploča
 I zatvaraju skupe rezbarije od srebra.
 Nà trgu dvije su staze, ali ulica ravna,
 Prema Gurdu⁵¹ što ide, prvo pokazuje sveca⁵²
 Prljavom opasanog krpom, što bezbroj puta
 Grudi, u tvrdom kamu, tuče, tad hramove Marka⁵³
 Strme, a nasuprot odmah (dijeli ih malen razmak)
 Prethodnik onaj Božji - stoljeća nisu ni jednog
 Donijela većeg - brani vrhunce drevnog hrama.⁵⁴
 Dug je put, tad se diže dvostruk u vratima grada

⁴⁹ Opis kotorske katedrale

⁵⁰ Kapelica svetih relikvija

⁵¹ Pučki Gordichio

⁵² Hram Sv. Jeronima, najvećeg naučitelja

⁵³ Hram Sv. Marka evanđelista

⁵⁴ Hram Sv. Ivana Krstitelja, pučki del Portello

Žrtvenik, tebi taj, Majko Kristova,⁵⁵ do njegov' pak onaj
 Onoj što djevičanstvo dragovoljno joj, nebu
 Odano, òte oči. Satrt težinom stijenja
 Izabra nàd sobom brdo visokò, gledaš li uvis.⁵⁶
 Skreneš i prvi ti prag svoj i uzvišenu crkvu
 Pavao⁵⁷ pruža, tad se pokaže najveći onaj
 Benedikt,⁵⁸ zaposjeda sjedište⁵⁹ susjedni Križ mu
 Zatvarajući tako svetišta novog reda.⁶⁰
 U krajnjem dijelu tu i Andrija⁶¹ hram nevèlik
 Zasniva, ali oltari darova su mu puni.
 Njegovoj kupoli bliže, ali nēzastrt sjenom
 Hram čuva starac⁶² i put se njegovim zatvara pragom;
 Tu je i po Magdàli nazvana Magdaléna.⁶³
 Djevica⁶⁴ okružena kotačima tad stoji
 Gluha za gnjev i prijetnje. A do same je kule,
 Nasred puta kud ideš, u sredini na brdu⁶⁵
 Posvećen hram što s neba nastanjuje ga sveta
 Perpera, ona⁶⁶ ista čuva i dijelove grada
 Smještene prema Skadru. Tu je poljana tijesna,
 Puna pak svake je robe što dovozom sa sela
 Puk opskrbljuje te se trg stočni⁶⁷ stoga zove.
 Krovove nove starca pape⁶⁸ odozgo tu čuva
 Čelava četa što plašt joj taman je, haljina snježna.
 Družbom i djevojkama⁶⁹ okružena pak sjedi
 Klara, supruga Zebedéja, i s vrata crkve.
 Vlastite svetište svoga priraštaja gleda.
 Vozim u srednji se dio grada, tu nà bijesnom konju

⁵⁵ Hramovi Sv. Marije i Sv. Lucije, djevice i mučenice, zvani de Gordichio

⁵⁶ Opatijski hram Sv. Stjepana prvomučenika

⁵⁷ Hram i samostan redovnica sv. Dominika ka sv. Pavlu

⁵⁸ Hram Sv. Benedikta

⁵⁹ Hram Sv. Križa

⁶⁰ Samostan redovnica Sv. Josipa

⁶¹ Hram Sv. Andrije apostola nad izvorom Sv. Križa, zatvoren je u nekadašnju klauzuri Sv. Josipa

⁶² Hram Sv. Antuna opata

⁶³ Hram Sv. Magdalene pod crkvom Sv. Josipa

⁶⁴ Hram Sv. Katarine

⁶⁵ Hram Blažene djevice Marije na brdu, pučki Del Riposo, sada zvan Madonna della Salute

⁶⁶ Hram Sv. Marije u konopcima također De Flumine, gdje je združena opatija

⁶⁷ Pučki Piazza della Madonnetta

⁶⁸ Hram i samostan Sv. Nikole, reda propovjednika

⁶⁹ Sada nazvan hram Sv. Klare i samostan Male braće Sv. Frana. Izvorno se zvao Sv. Marije i samostan redovnica Sv. Benedikta, zatim Sv. Klare

Doveden javlja se onaj što podzemlju⁷⁰ pokrove dijeli,
 I liječnik Luka,⁷¹ pratilac Pavlov i krilati⁷² onaj
 Nogama koji gazi zbačenog neprijatelja.
 Dò njega jato bosih djevojaka konòpcem
 Opasanih, što ljubav nikakva prema mužu
 Svladala nije ih, oltar Djeve⁷³ opslužuje svete.
 Ljubav⁷⁴ tad prema nebeskom Kralju, kog zrakama sjajnim
 Pero golubice okružuje ognjenog, drži
 Svetišta uzvišena i plamenova pun oltar.
 Napokon⁷⁵ taj je što kožu je svuko i taj što ga krije
 Galska kabanica⁷⁶, čireve strašne kuge da spriječi.
 Sjedište grada to je, te položaj mu i oblik,
 Što ga osnovaše nekoć askrejski⁷⁷ naseljenici.
 Pričaju naime (sve nejasniji s vremenom glas je)
 Da su Askrejci nekoć, nakon što zla im sudbina
 Pjesnika Askeja ote, svi napùstili odmah.
 Domove svoje i svoje prokleli Penáte.
 Tu dakle (ne zna se da li dirnuti ljupkošću zemlje
 Ili umorni pak od lutanja pútima dugim
 Grad osnòvaše oni u brdima visòkim.
 Da bi on dugo drâgo nositi mogao ime,
 Nazvaše ga Askrîvij, po àskrejskom pjesniku onom.
 Buduć' da pòtomstvu čuva plemènite i čiste
 Običaje, svog roda pokazujući početke,
 Zahvalni zato mu mlâdi dàdoše ime Kotor.

Prepisao otac Serafino Razzi. Svršetak.
 Kotor, 6. travnja 1589.

⁷⁰ Hram Sv. Mihovila, potom La Madonna del Carmine

⁷¹ Hram Sv. Luke evanđelista

⁷² Hram Sv. Mihovila

⁷³ Hram i samostan redovnica Sv. Marije od anđela

⁷⁴ Hram Sv. Duha, gdje je i samostan Male braće Sv. Frana opservanata. Sada je leonsko sjemenište

⁷⁵ Hram Sv. Bartolomeja apostola

⁷⁶ Hram Sv. Roka

⁷⁷ Askrejci, osnivači grada Kotora